

TALOUSARVIOALOITE 72/2012 vp

Määrärahan osoittaminen lähiruuan markkinoille tuonnin ja käytön edistämiseen

Eduskunnalle

Suomessa on vajaa 70 000 maatilaa. Tilojen määrä on Suomen EU-jäsenyyden aikana puolittunut. Samanaikaisesti tilojen tuotanto on monipuolistunut. Maatilojen lisäksi maaseudulla on runsaasti pienyrityksiä, joiden liikevaihto on noin 15 miljardia euroa ja jotka työllistävät yrittäjät mukaan lukien reilusti yli satatuhatta suomalaista. Maatalouden ja koko maaseudulla tapahtuvan yritystoiminnan merkitys Suomen kansantaloudelle ja suomalaiselle perinteelle ja kulttuurille on monessa mielessä merkittävä.

Suomessa tuotetaan maailman puhtainta ruokaa maailman puhtaimmissa olosuhteissa. Tuotanto-olosuhteet ovat vaativat ja aiheuttavat poikkeuksellisia kustannuksia. Näin pohjoisissa olosuhteissa ei elintarviketuotantoa harjoiteta tässä laajuudessa missään muualla maailmassa. Luonnonolosuhteistamme johtuen kasvinsuojeluaineita käytetään meillä vain murto-osa siitä mitä Keski- ja Etelä-Euroopassa.

Lähiruulla tarkoitetaan erityisesti elintarvikkealan pk-yritysten tuotteita, jotka on jalostettu oman alueen raaka-aineista ja jotka myös markkinoidaan ja kulutetaan noin maakuntaa vastaavalla alueella. Lähiruokaan investoidut varat menevät suoraan ruuan laatuun, huoltovarmuuteen, kansanterveyteen, oman alueen työllisyyteen ja pk-sektoriin. Suomalaiset elintarvikkealan yritykset tuottavat lähiruokaa lähes luonnostaan. Raaka-aineet hankitaan pitkälti omasta maakunnasta tai muualta Suomesta. Myös päämarkkina-alue on omassa maakunnassa.

Suomalainen kuluttaja osaa arvostaa lähellä tuotettuja, puhtaita ja tuoreita elintarvikkeita. Viimevuosina on yhä enemmän puhuttu lähiruuan puolesta sekä ympäristönsuojelun, ruoan puhtauden että paikallisen yritystoiminnan järkevyydestä. Lähiruuan tuottaminen voikin tuoda uusia yrittämisen mahdollisuuksia maataloudelle ja maaseudulle. Jotta kuluttaja voi olla varma tuotteiden alkuperästä, niiden merkintään on kiinnitettävä huomiota. Tuotemerkinnöistä on selvittävä tuotteen kotimaisuus, alkuperä ja myös se onko tuotteessa käytetty geenimuuntelua. On myös panostettava lähiruuan markkinointiin ja tuotava esille lähellä tuotetun ruoan edut.

Hankintalaki ei estä lähiruuan hankintaa, vaan antaa ammattikeittiöille entistä paremman mahdollisuuden käyttää lähiruokaa ja kausituotteita ilman, että niiden tulee tehdä aiemmin vaadittua kilpailutusta. Lain muutos mahdollisti sen, että koulujen, sairaaloiden ja muut julkisen alan keittiöt pystyvät käyttämään entistä enemmän ja monipuolisemmin lähellä tuotettuja elintarvikkeita. Lähiruuan lisääminen on kuntapäätäjien käsissä, sillä sen käyttö on valinta.

Lähiruokaalla on myös terveysvaikutuksia. Lähiruuan etuna on se, että kuljetus- ja varastointiajat jäävät lyhyiksi. Tämän vuoksi tuotteisiin ei tarvita allergioille ja yliherkkyyksille altistavia lisä- ja säilöntäaineita. Näin myös säästetään sekä rahaa, energiaa että ympäristöä.

Vaikkakin Suomessa maatilojen tuotantokustannukset ovat muita maita korkeammat, monet tuotteet viljelijältä lähtiessään ovat hinnaltaan

kilpailukykyisiä. Viime vuosina, kun julkisen sektorin toiminnot ovat joutuneet tarkkaan kustannussyyniin, laitoskeittiöidenkin on tuotettava ruoka-annos entistä halvemmalla. Kun laadukas ruoka tuotetaan lähellä ja toimitetaan suoraan keittiöihin, jäävät pois elintarviketeollisuuden ja kaupan välikäsien kustannukset ja kuljetuskustannuksetkin ovat alhaisemmat.

Kaikin tavoin tulee edistää ja kannustaa lähiruuan markkinoille saamiseen ja käyttöön. Näin

edistetään myös monipuolista paikallista yritystoimintaa, joka puolestaan turvaa omavaraisuuden säilymisen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2013 talousarvioon momentille 30.20.47 lisäyksenä 250 000 euroa lähiruuan markkinoille tuonnin ja käytön edistämiseen.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2012

Pertti Hemmilä /kok